

Kommunplan 2024–2027

Gäller för Nämnder och styrelser inom Söderhamns kommunkoncern	Dokumentägare Kommundirektör
Revideringshistorik -	Dokumentansvarig Strategi- och ekonomichef

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Så styrs kommunen	6
Styr- och ledningsfilosofi.....	6
Kommunövergripande syfte	8
Värdegrund	8
Agenda 2030.....	9
Kommunövergripande mål och prioriteringar.....	11
God ekonomisk hushållning	11
Fokusområden	14
Finansiella mål.....	23
Kvalitet och uppföljning	23
Hållbarhetsbokslut och barnbokslut.....	25
Intern kontroll	25
Nämnder och styrelser i organisationen	26
Kommunfullmäktige.....	26
Kommunrevision	27
Kommunstyrelsen	27
Överförmyndarnämnden	29
Barn och lärandenämnden.....	29
Samhällsservicenämnden	30
Jävsnämnden	31
Välfärdsnämnden.....	31
Valnämnden.....	31
Söderhamn Stadshus AB.....	32
Faxeholmen AB	32
Söderhamn Nära AB	33
Söderhamn Elnät AB	33
Kommunalförbundet Hälsingland	34
Hälsinglands Utbildningsförbund.....	34
Omvärldsanalys	36

Sveriges ekonomi.....	36
Regional utveckling.....	37
Befolkningsutveckling och prognos.....	37
Digitalisering.....	38
Säkerhet.....	38
Agenda 2030.....	39
Planeringsförutsättningar.....	40
Budgetramar för drift.....	40
Budgetramar för investeringar.....	41
Prisantaganden under budgetperioden.....	41
Internränta.....	41
Prognos för skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.....	41
Driftbudget.....	43
Skattenivå.....	44
Balansbudget.....	47
Kassaflödesbudget.....	48
Investeringsbudget.....	49

Inledning

Kommunens roll är att samordna och tillhandahålla en god samhällsservice för våra invånare och för vårt näringsliv. I uppdraget behöver kommunen vara lyhörd för de lokala förutsättningarna och behoven. Med målet att bygga ett framgångsrikt Söderhamn arbetar vi vidare med den gemensamma syftesformuleringen:

"I Söderhamn skapar vi tillsammans förutsättningar för framtidstro, livskvalitet och engagemang"

Utifrån samhällsbilden lokalt i relation till vår omvärld har tre fokusområden processats fram och antagits av kommunfullmäktige. Tre områden som ska ägnas extra fokus och energi inom kommunens breda ansvar och mångfacetterade uppgiftskarta. Dessa områden är lärande, växkraft och livsmiljöer.

Lärande

Vi möjliggör att individer uppnår sina drömmar utifrån sina förutsättningar

Växkraft

Vi möjliggör tillväxt i näringslivet och stärker individers förutsättningar att bli anställningsbara

Livsmiljöer

Vi möjliggör ett hållbart samhälle och skapar förutsättningar för god hälsa

I kommunens arbete med dessa fokusområden integreras även samtliga mål inom ramen för Agenda 2030.

Allians för Söderhamn styr kommunen sedan valet år 2018 och består av de politiska partierna Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Den fastställda fyraårsbudgeten anger riktningen för kommunens arbete och beskriver de politiska prioriteringar och satsningar som planeras för åren 2024–27. Som grund för arbetet finns övergripande planer och program kring geografiska områden och även inom centrala sakområden som exempelvis tillväxt, folkhälsa, landsbygdsutveckling, energi och klimat. Ambitionen att år 2030 vara en kommun med 28 000 välmående söderhamnare ligger fast och signalerar behov av målinriktat arbete inom flera områden. Det handlar om hela samhällsstrukturen från bra skolverksamhet, trygg

uppväxt, dynamisk arbetsmarknad, ett livfullt lokalsamhälle och inte bara bostäder och goda boendemiljöer genom hela livet.

Barn och ungas livsvillkor har framträtt som ett oerhört viktigt område att förbättra, då mätningar och tendenser har varit vikande eller på allt för låg nivå för att vi ska vara nöjda. Det handlar inte bara om kompetensförsörjning och skolresultat om vi ska stödja våra invånare genom sin livsresa. Det finns förbättringar att göra inom flera delar av kommunens verksamhet tillsammans med civilsamhället inom områden som skol- och utbildningsmiljöer, stöd till föräldrar, fritidssysselsättning, ungas och familjers sociala sammanhang. Stödet av ett aktivt förenings- och näringsliv i dessa samhällsutmaningar är helt avgörande för att vi som samhälle ska lyckas och uppnå vårt uttalade syfte.

Vi behöver även fortsätta arbetet för ökad trygghet, då den upplevda tryggheten är för låg enligt de senaste trygghetsmätningarna. Det ska vara tryggt i våra skolor, det ska vara tryggt att vistas i vårt centrum och medborgarna i hela kommunen ska känna trygghet. Trygghet innebär inte bara minskad brottslighet och mindre ordningsstörning, det handlar även om tillgången till grundläggande samhällsservice och känslan av sammanhang.

I tider av kris och oro i vår omvärld vilar ett stort ansvar på kommunen oavsett om det är pandemi, flyktingströmmar, väderstörningar eller avbrott i de samhällsviktiga försörjningssystemen. Kommunens förmåga och beredskap för att hantera oförutsedda händelser behöver fortsatt utveckling för att hantera identifierade sårbarheter och för att minska konsekvenserna av oönskade händelser. Kommunens hållbarhetsarbete behöver fortgå på en ambitiös nivå för att minska vår resursanvändning och klimatpåverkan. Kommunen kan visa vägen, stimulera och skapa möjligheter för privatpersoner och verksamhetsutövare att ställa om för ett mer hållbart samhälle.

Kontinuerligt förbättringsarbete, optimering och verksamhetsutveckling ska vara naturliga inslag i den kommunala verksamheten för fortsatt bästa medborgarnytta. Genom att nyttja den kompetens och det engagemang som finns bland våra anställda och det stora engagemang som finns hos det samlade samhällets goda krafter skapar vi tillsammans det goda livet i Söderhamn.

John-Erik Jansson

Kommunstyrelsens ordförande (C)

Allians för Söderhamn

Lars Stål (M) Magnus Ludvigsson (L) Magnus Svensson (C) Anders Ramstrand (KD)

Så styrs kommunen

Styr- och ledningsfilosofi

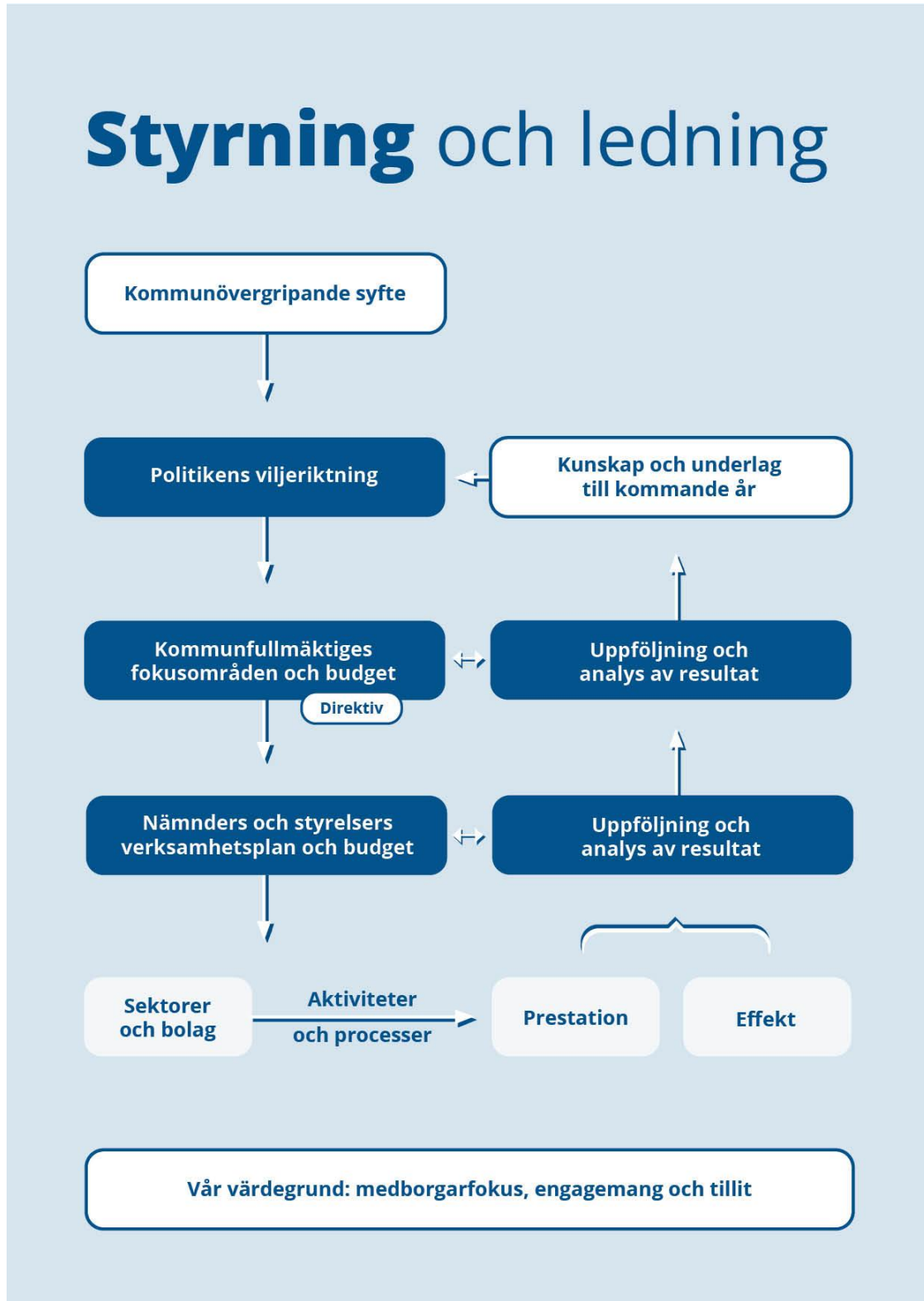
Söderhamns kommuns styr- och ledningsfilosofi beskriver vilka förhållningssätt och principer som ska prägla styrningen och ledningen i kommunkoncernen. I grund och botten är detta ett gemensamt tankemönster som sedan styr vilka principer, metoder och verktyg vi använder för att åstadkomma önskvärda effekter i samhället. Vilket tankesätt, och de principer, metoder och verktyg vi använder sammanfattas i kommunkoncernens *styr- och ledningssystem*.

Styr- och ledningsfilosofin syftar till att, utifrån de politiska ambitionerna, åstadkomma mesta möjliga värde för de som bor, verkar och vistas här, nu och i framtiden.

Styrningen och ledningen har sin utgångspunkt i att möjliggöra för delar att samverka mot ett gemensamt syfte. Det är relationerna och sambanden mellan olika verksamheter och organisationer som är det viktiga. Verksamheter som tillsammans ska uppfylla ett gemensamt syfte utifrån medborgarens perspektiv. Det innebär bland annat att för att ge bästa service till söderhamnarna, bör vi allt oftare se utanför våra egna nämnder och samverka med andra nämnder, styrelser eller externa organisationer. Fokus är alltid att forma verksamheter och arbetssätt utifrån en helhetslösning för söderhamnarna – vi anammar medborgarens fokus.

Styrningen ska präglas av syften, värderingar och övergripande effekter. Det vill säga vårt kommungemensamma syfte, nämndernas och styrelsens syften, utpekade övergripande effekter, samt vår gemensamma värdegrund. Det skapar ett ramverk där medarbetare inom organisationen får bättre förutsättningar att samverka för att möta söderhamnaren.

Illustration av Söderhamns kommuns styrkedja, se nästa sida

Figur 1: Söderhamns kommuns styrkedja

Kommunövergripande syfte

”I Söderhamn skapar vi tillsammans förutsättningar för framtidstro, livskvalitet och engagemang”

Det kommunövergripande syftet ger ett svar på varför vi finns till som kommunorganisation och är en ledstjärna för alla i kommunkoncernen. Syftet skapar förutsättningar för de olika verksamheterna att samverka utifrån en helhetssyn på vad som är viktigt för söderhamnarna. Alla medarbetare har ett ansvar att tillsammans se till att syftet uppfylls, men bidragen kan se annorlunda ut.

Värdegrund

Värdegrunden är en kompass för hur allt arbete ska utföras. Den är gemensam för kommunkoncernens alla medarbetare och handlar om hur medarbetarna ska agera i samspel med söderhamnarna, mot varandra som kollegor och mot vår omvärld. På så sätt fungerar den som ett ramverk inom vilket medarbetarna får goda förutsättningar till att uppnå god kvalitet i mötet med söderhamnarna.

Värdegrunden består av tre små ord, med stor betydelse
– *Medborgarfokus, Engagemang, Tillit.*

Medborgarfokus

Vi finns till för söderhamnarna.

Vår drivkraft är ett framgångsrikt Söderhamn.

Engagemang

Vi fokuserar på utveckling och tar ansvar för helheten.

Tillsammans gör vi skillnad för individer och samhälle.

Tillit

Vi värdesätter olikheter – mångfald är en tillgång!

Vi lyssnar för att tillsammans hitta de bästa lösningarna.

Agenda 2030

Söderhamns kommun arbetar för att integrera FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030, i kommunen och de globala målen i kommunens styrning. Målet är att hållbarhet inom de tre segmenten; människorna, planeten och välbefinnandet, ska genomsyra alla verksamheter. Till grund för arbetet har kommunen beslutat om flera kommunövergripande planer, program och strategier som bidrar till ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Figur 2: Agenda 2030 globala mål för hållbar utveckling.

Kommunens översiktsplan ger riktning i arbetet för en hållbar samhällsutveckling till år 2040. Planen bygger på fem strategier:

- En levande landsbygd med starka kommundelscentrum
- En skärgårdsnära småstad med en levande stadskärna
- En självklar del av regionen
- En grön infrastruktur med stora gröna och blå värden
- En cirkulär ekonomi och hållbara tekniska försörjningssystem

Till grund för arbetet med ekologisk hållbarhet finns kommunövergripande planer med mål och åtgärder som bidrar till miljömålen, bland annat en kretsloppsplan som syftar till en hållbar avfallshantering och resursanvändning och en vatten- och avloppsplan. Kommunen är ekokommun och har ett inriktningsmål om att vara klimatneutral år 2030. Utöver det finns riktlinjer och andra styrdokument inom en rad områden kopplat till miljö och klimat.

Mål för arbetet med social hållbarhet finns bland annat i kommunens folkhälsostrategi, integrationsstrategi och program för integration och egenförsörjning. Det

kulturpolitiska programmet och det idrottspolitiska programmet bidrar också till social hållbarhet. Det finns även beslut och riktlinjer till grund för arbetet med bland annat jämställdhet, suicidprevention, trygghet, ungas inflytande, samt för att bli en mer äldrevänlig kommun.

Arbetet för ekonomisk hållbarhet har sin grund i de finansiella målen som beslutas av kommunfullmäktige. Kommunen har även en tillväxtstrategi med mål om att kommunen ska växa och ha 28 000 välmående invånare år 2030.

Figur 3: Kommunövergripande styrdokument inom hållbarhet.

Foto: Söderhamns kommun

Kommunövergripande mål och prioriteringar

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Vad avser verksamhetsperspektivet handlar det om att kommunens verksamhet ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där det finns ett samband mellan resurser, prestationer och effekter som följs upp. Ur det finansiella perspektivet betyder god ekonomisk hushållning att varje generation ska bära kostnaderna för den egna konsumtionen.

För att styra utvecklingen av kommunens verksamhet beslutar kommunfullmäktige om verksamhetsinriktade mål, vilka benämns fokusområden. Fokusområdena ska bidra till att resurserna i verksamheten används till rätt saker så att samtliga nämnder och bolag tillsammans arbetar för att bidra till att de önskade effekterna inom fokusområdena uppnås.

För att styra utvecklingen av kommunens ekonomi på ett övergripande plan beslutar kommunfullmäktige också om finansiella mål. För de målen arbetar nämnder och bolag genom att bedriva sin verksamhet med de medel de förfogar över, för att även här kunna uppnå de önskade effekterna.

Kopplat till varje fokusområde finns kvantitativa och mätbara nyckeltal. För koncernen finns dessutom tre finansiella resultatmål. Resultatet i uppföljningen av nyckeltalen kopplat till fokusområden och finansiella mål, utgör grunden för att kunna göra en bedömning om god ekonomisk hushållning uppfyllts eller inte.

En samlad bedömning om god ekonomisk hushållning genomförs utifrån en sammanvägd bedömning av utvecklingen av önskade effekter inom fokusområdena, inklusive utvecklingen av de finansiella målen. Fokusområdena ska vara genomförda inom budgetram, kommunen ska kunna betala för verksamheten och inte skjuta betalningsansvaret på framtiden.

Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga koppling mellan ekonomi och verksamhet.

Utifrån politiskt beslutade fokusområden drivs även programmet Ekonomi i balans, vars huvudsyfte är skapa förbättringsområden som ska ge ett bättre Söderhamn för medborgare och för medarbetare. Ett bra utfall av arbetet kommer med största sannolikhet även i förlängningen att leda till en förbättrad ekonomi. Ekonomi i balans handlar om långsiktighet i planering och beslut. Avgörande för ett lyckat resultat är engagemanget från medarbetare och ansvariga. Programmet Ekonomi i balans handlar inte om att överta något formellt ansvar från organisationen, ordinarie chefer och ansvariga ska fortsatt ansvara för sina delar men programmet utgör en koordinerande och pådrivande kraft.

Målet med programmet Ekonomi i balans är att ge ett bättre Söderhamn för medborgare och för medarbetare, genom proaktiva och effektiva arbetssätt. För att bibehålla en ekonomi i balans på längre sikt ingår i förbättringsarbetet att etablera en kultur där organisationen arbetar med ständiga förbättringar på ett naturligt sätt i det dagliga arbetet. Ett intensifierat arbete har skett på kommunledningsnivå sedan juni 2023 för att identifiera innevarande mandatperiods förbättringsområden i enlighet med programmets syfte och mål.

Inom ramen för god ekonomisk hushållning i den kommunala budgeten läggs ett generellt effektiviseringsuppdrag om 52 mkr för perioden. Ett effektiviseringskrav om 0,5% läggs på nämndernas rambudget. Verksamheter som är lagstadgad och ger god medborgarnytta bör generellt undantas besparingar.

-
- Kommunstyrelsen uppdras att genomföra en översyn av den kommunala omorganisationen som började gälla 2023 för att utreda effekterna av omorganisationen och om önskad kulturresa uppnåtts.
 - Kommunstyrelsen uppdras att initiera översyn av förbundsordningen för Hälsinglands utbildningsförbund.
 - Kommunstyrelsen ska år 2024 inrätta en kommunövergripande roll, controller eller motsvarande med tydligt uppdrag att överblicka och följa upp kommunens investeringsprojekt.
 - Kommunstyrelsens uppdras att fortsatt bedriva digitaliseringsarbetet internt i kommunorganisationen men även i samverkan med Hälsingekommunerna för att effektivisera och förenkla.

Fokusområden

Med det kommunövergripande syftet (se sid 6 under rubriken “kommunövergripande syfte”), som utgångspunkt beslutar kommunfullmäktige om övergripande målbilder som stödjer den långsiktiga styrningen, och visar vad som ska prioriteras under en mandatperiod.

Fokusområde Lärande

Vi möjliggör att individer uppnår sina drömmar utifrån sina förutsättningar

Inom området ska fokus vara på kompetensförsörjning och satsningar som stärker barn och ungas livsvillkor.

Viktiga utmaningar som vi vill omhänderta

Skolresultaten är låga barn, och ungas behov av stöd tillgodoses inte. Många barn och unga lever i familjer med sämre socioekonomiska förutsättningar. Arbetsmarknadens behov av kompetens och arbetskraft tillgodoses inte och det finns ett utanförskap på arbetsmarknaden.

Under perioden vill vi särskilt se

- Fler elever med goda skolresultat
- Förbättrad kompetensförsörjning utifrån arbetsmarknadens behov

Prioriteringar under perioden

- Framtiden för kommunens barn och unga prioriteras. Förstärkningar görs inom områden för barn- och ungas livsvillkor med fokus på skolresultat, kompetensförsörjning och tidiga samordnade insatser.
- Stegförflyttning genom praktik och bildning för vuxna är sätt att möta arbetsmarknadens behov och individens möjlighet till arbete och egenförsörjning.

Riktade uppdrag till nämnder

- Barn- och lärandenämnden ska utreda behov och förutsättningar för att inrätta funktionen resursskola så att alla barn ges de bästa förutsättningar för att klara skolan.
- Barn- och lärandenämnden ska stärka individ- och familjeomsorgen i syfte att minska antalet placeringar.
- Barn- och lärandenämnden ska utarbeta en samverkansmodell för att tillföra fler vuxna i skolan, så att pedagoger i större utsträckning får vara pedagoger.
- Samhällsservicenämnden ska verka för ökat antal sysselsättningsplatser så att fler kommer i arbete och egenförsörjning.

Riktade uppdrag är finansierade.

Övriga uppdrag till nämnder

- Barn- och lärandenämnden ska införa digitala prov i skolan.
- Barn- och lärandenämnden ska förstärka elevhälsan där bland annat möjligheten till digitala kontaktvägar utreds.
- Samhällsservicenämnden uppdras att arbeta för att Fritidsbanken organiseras så att kommunen är en möjliggörande part tillsammans med föreningsliv och/eller socialt företagande, snarare än huvudman.
- Samhällsservicenämnden ska arbeta för att öka ungdomars inflytande i samhällsplaneringen genom att ge dem möjlighet till delaktighet i beslut om den offentliga konsten. Medel ur potten för offentlig konstnärlig utsmyckning avsätts för ändamålet.
- Kommunstyrelsen uppdras att utveckla barnrättsarbetet på en kommunövergripande nivå, bland annat genom systematiseringen av barnkonsekvensanalyser som underlag för beslut och genom att generellt öka kunskapen om Barnkonventionen.

Politisk viljeinriktning

Vi förbättrar barn och ungas livsvillkor med fokus på deras förutsättningar att lyckas med sin skolgång och sina drömmar. "Vartenda barn ska med!" Att hamna utanför skolsystemet är den största riskfaktorn för långvarig arbetslöshet och utanförskap. Allians för Söderhamns budget innebär en tydlig omfördelning av resurser till Barn- och lärandenämnden.

Det förebyggande arbete ska utvecklas inom socialtjänsten och förbättra stödet och en aktivare handledning för familjehemmen. Skolstrukturen med anpassning och modernisering av lokaler ska fortsatt förändras. Det kommunala aktivitetsansvaret behöver utvecklas utifrån de ungas behov.

Barn och ungas livsvillkor är dock inte enbart kopplat till skolan. Fritiden är en stor del av ett barns liv. Barn och ungas inlärning främjas av rörelse och motion. Få unga lever upp till rekommenderade nivåer av daglig fysisk aktivitet. Vi kombinerar ökat stöd till elevhälsan med satsning på mer rörelse och fysiska aktiviteter för att öka elevers välmående och hälsa.

Kompetensutveckling för att möta arbetsmarknadens behov och öka personens möjlighet till arbete och egenförsörjning ska vara en tydlig riktning inom försörjningsstöds- och arbetsmarknadsenheten. Praktik och bildning för vuxna ger den nödvändiga stegförflyttningen.

Fokusområdet pekar särskilt mot följande Agenda 2030-mål

- Ingen fattigdom
- God utbildning för alla
- Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Minskad ojämställdhet

Figur 4: Agenda 2030-mål.

Uppföljning fokusområde

Nämnder och styrelser har i uppdrag att i samband verksamhetsplanering ta fram relevanta mått för uppföljning, kopplat till varje fokusområde. Ett urval av de mest strategiska indikatorerna ur ett helhetsperspektiv kommer att tas fram i samarbete med nämnder och bolag.

Fokusområde Växkraft

Vi möjliggör tillväxt i näringslivet och stärker individers förutsättningar att bli anställningsbara

Inom området ska fokus vara på att stödja tillväxt och utveckling för individer, organisationer och näringsliv för att uppnå stolthet och framtidstro.

Viktiga utmaningar som vi vill omhänderta

En hög andel av den arbetsföra befolkningen i Söderhamn har sin försörjning genom bidrag och är i behov av försörjningsstöd. Arbetslösheten är hög samtidigt som arbetsmarknaden efterfrågar arbetskraft.

Under perioden vill vi särskilt se

- Fler invånare i egenförsörjning
- Fler företag etableras och utvecklas

Prioriteringar under perioden

- Att gå från bidrag till att bidra ska prioriteras. Förstärkningar görs inom områden för att minska utanförskap och barnfattigdom.
- Näringslivet är en viktig förutsättning för ett välfärdssamhälle. Att fler företag etableras och utvecklas inom alla branscher ger tillväxt och utveckling i vår kommun.

Riktade uppdrag till nämnder

- Kommunstyrelsen uppdras att utveckla systematiska dialoger och ta fram en handlingsplan för näringslivsarbetet i syfte att bredda näringslivssatsningarna mot fler branscher och bristyrken.

- Kommunstyrelsen uppdras att presentera byggbar mark för bostäder i attraktiva lägen på landsbygden och kustnära områden. Behov och förutsättningar ska lyftas i dialog med lokalsamhället för bästa utveckling på orten.
- Valförvaltningsnämnden uppdras att förstärka inom arbetet med rättssäkert bistånd som en del i att minska välfärdsbrotten.

Riktade uppdrag är finansierade.

Övriga uppdrag till nämnder

- Kommunstyrelsen ska ta fram en tydlig strategi mot de branscher och etableringar kommunen vill se kopplat till kommunens nuvarande och kommande behov. Resurs tillförs kommunförvaltningen inom mark och exploatering.

Politisk viljeinriktning

Att möta de samhällsutmaningar vi står inför med arbetslöshet, utanförskap och en åldrande befolkning förutsätter samverkan med kommunen, näringslivet och hela civilsamhället. Samarbete med andra är en förutsättning för en kommun som ser och vill jobba framåt. Åtgärder som skapar goda förutsättningar för företagande, samt jobbskapande åtgärder har hög prioritet. Allians för Söderhamn välkomnar initiativ från civilsamhällets organisationer och föreningsliv, företag och privatpersoner och avsätter medel för samarbetsavtal (IOP) för att möta dessa utmaningar.

Näringslivet är en viktig förutsättning för ett välfärdssamhälle. Att företag utvecklas och fler etableras inom alla branscher är ett mått för tillväxt i vår kommun. Vi är inte nöjda med vikande ranking i svenskt näringslivs undersökning. Näringslivsarbetet ska därför intensifieras och förbättras inte minst avseende ökad kommunal service, enklare regler, ansökningsförfaranden och snabbare processer. Korrekt information och trevligt bemötande skapar goda relationer och stärker samarbetet med företagen i Söderhamn.

Det är viktigt att skapa förståelse för betydelsen av varje medarbetares påverkan på företagsklimatet. Insatser ska aktualiseras och genomföras för alla medarbetare som kommer i kontakt med näringslivet.

Ett ökande antal företag visar intresse av att bygga eller etablera sig i Söderhamns kommun. Kommunen behöver ha bättre planberedskap för företagsexpansioner och nya etableringar. Det här gäller även exploatering av mark för bostadsbyggande inom hela kommunen. Bostadsmarknaden är idag en flaskhals som kräver ökat samarbete mellan kommun och bostadsföretag för att underlätta flyttkedjor. Idrott och kultur lyfter Söderhamn som destination för evenemang och arrangemang därför kommer Allians för Söderhamn öppna för exploatering och utveckling av Hällåsenområdet. Resurs tillförs kommunförvaltningen inom mark och exploatering.

Allians för Söderhamn kommer verka för större valfrihet inom kommunal service. Fler verksamheter ska läggas ut på entreprenad eller genom samverkan med civilsamhället. Kommunen ska därtill aktivt verka för ökat socialt företagande, genom intern och extern kommunikation och på andra sätt stärka utvecklingen.

Vårt ansvar är att varje intjänad skattekrona går till de kommunala kärnuppdragen, skola, omvårdnad och god samhällsservice. Välfärdsbrott med skattemedel som försvinner ur välfärdssystemen är utbrett och ska motarbetas.

Att öka allas delaktighet i samhället där medborgare går från bidrag till att bidra är Allians för Söderhamns tydliga målsättning. Varje person som idag har sin försörjning genom kommunala bidrag ska få den berättigade frågan på vilket sätt en anställning på arbetsmarknaden kan uppnås.

Vi stärker upp arbetsmarknadsenheten samt vuxenenheten för att ytterligare stödja vuxna ur socialt utanförskap och missbruk.

Fokusområdet pekar särskilt mot följande Agenda 2030-mål

- Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Figur 5: Agenda 2030-mål.

Uppföljning fokusområde

Nämnder och styrelser har i uppdrag att i samband verksamhetsplanering ta fram relevanta mått för uppföljning, kopplat till varje fokusområde. Ett urval av de mest strategiska indikatorerna ur ett helhetsperspektiv kommer att tas fram i samarbete med nämnder och bolag.

Fokusområde Livsmiljöer

Vi möjliggör ett hållbart samhälle och skapar förutsättningar för god hälsa

Inom området ska fokus vara på att främja folkhälsa, äldres livsvillkor samt skapa hållbara, trygga och kreativa livsmiljöer.

Viktiga utmaningar som vi vill omhänderta

Många upplever otrygghet i och det finns områden som upplevs särskilt otrygga. Ohälsotalen är höga och skillnaderna i folkhälsa ökar mellan olika socioekonomiska grupper i samhället. I en föränderlig omvärld finns det utmaningar att nå de globala miljömålen och bygga ett hållbart samhälle.

Under perioden vill vi särskilt se

- Fler välmående invånare
- Fler upplever trygghet i samhället

Prioriteringar under perioden

- Utveckling av en god och jämlik folkhälsa samt trygga livsmiljöer prioriteras. Livsmiljön ska vara god, rik på kultur och upplevelser var vi än bor.
- Genom att värna naturresurser som mark och vatten läggs en viktig grund för rekreation, friluftsliv och besöksnäring i kommunen.

Riktade uppdrag till nämnder

- Kommunstyrelsen uppdras att samordna det brottsförebyggande arbetet genom samverkan med polis och andra samhällsaktörer.
- Kommunstyrelsen uppdras att i samverkan utveckla servicefunktioner på norr utifrån behov och förutsättningar.
- Kommunstyrelsen uppdras att samordna arbetet med hedersrelaterat förtryck och våld i nära relationer.
- Samhällsservicenämnden uppdras att initiera arbete med hållbarhetsprofilering av Hällåsen samt inventera möjliga våtmarker för restaurering i syfte att öka koldioxidinlagring, reglering av vattennivåer samt förbättrad vattenmiljö.

Riktade uppdrag är finansierade.

Övriga uppdrag till nämnder

- Kommunstyrelsen uppdras att se över de samlade funktionerna i det trygghetsskapande arbetet där ordningsvakt, centrumvård, trygghetsvård/kommunvakt ingår.
- Kommunstyrelsen uppdras initiera ett arbete med ny tematisk översiktsplan för vindkraft i Söderhamn, i syfte att förankra kommunens hållning för fortsatt etablering av vindkraft.
- Kommunstyrelsen uppdras att initiera arbete för att möjliggöra utbyggnad av publik laddinfrastruktur/tankning för alternativa bränslen.
- Samhällsservicenämnden uppdras att utreda möjligheterna till kameraövervakning på fler platser i kommunen.
- Samhällsservicenämnden uppdras att fastställa ambitionsnivå för skötsel och underhåll av allmänna platser.

Politisk viljeinriktning

Allians för Söderhamn vill se ett tryggt samhälle där alla kan färdas väl genom livet. Trygghet prioriteras i livets alla skeden och aspekter såväl i det offentliga rummet som i det privata och är en förutsättning för förbättrad folkhälsa. Vi ser att kommunens strategi för att skapa förutsättningar för en förbättrad hälsa, folkhälsstrategin, behöver implementeras inom fler verksamheter. Trots tidigare insatser gjorda inom Trygghetspaketet har den upplevda otryggheten inte minskat i önskad omfattning.

Kommunen klarar inte att lösa de stora samhällsutmaningarna på egen hand. Initiativ från civilsamhället och genom idéburet offentligt partnerskap (IOP) behövs för att lösa dessa utmaningar

Barn och unga ska växa upp i goda, trygga och kreativa miljöer där kultur och idrott är viktiga komponenter. Föreningslivet spelar en stor roll för att skapa förutsättningar för sammanhang och tillhörighet. Stöd till föreningar ska vara jämlikt och anpassat till samhällets behov. Mobbing och kränkande behandling ska inte förekomma. Droganvändning och kriminalitet kopplat till ungdomskultur ska bekämpas och nollvision mot drogrelaterad dödlighet ska gälla.

Varannan kvinna i Söderhamn uppger att hon känner sig otrygg i det offentliga rummet. Fokus ska vara på det förebyggande arbetet och vi vill att arbetet mot våld i nära relationer ska systematiseras kommunövergripande. Hedersrelaterat förtryck kan aldrig accepteras. Metoder som exempelvis "Shanazis hjältar" kan vara modell för arbetet.

En funktionsnedsättning får inte hindra den enskildes möjligheter till ett aktivt deltagande i samhället. Alla ska ha rätt förutsättningar till ett integrerat medborgarskap. Boenden för funktionsrättsverksamheten har fortsatt behov av modernisering. Söderhamns dagliga verksamhet ska utveckla deltagarnas möjligheter till ett arbete på kortare och längre sikt. Arbetssätt och lokaler ska var anpassade för att uppfylla den målsättningen. Boendes behov och förutsättningar ska vara styrande och inte lediga lokaler.

Allians för Söderhamn prioriterar god och trygg omsorg om äldre. Andelen äldre i kommunen ökar. Genom att stärka det friska skapas förutsättningar för personer att bevara sin självständighet längre upp i åldern. Aktiva seniorer är en viktig resurs i ett dynamiskt samhälle. Anslagen till välfärdsnämnden förstärks och arbetet med äldrevänlig kommun fortsätter. Arbetet intensifieras för att trygga och tillgängliga boenden ska finnas i hela kommunen. Anpassning av utbud efter behov avseende vård- och omsorgsboenden ska ske skyndsamt.

Välfärdsteknik som tillgodoser ökade kvalitetskrav och effektiviserar resursfördelningen ska införas. Likaså resurs för vägledning av äldre i nyttjande av välfärdsteknik.

Kompetenshöjande åtgärder och ökad bemanning inom äldreomsorgen genomförs. Det finns dock utmaningar med personalförsörjning inom området. Därför behöver det säkerställas att rätt förutsättningar finns, både med formell behörighet och personlig lämplighet.

Resurser läggs för brottsförebyggande arbete och trygghetsförstärkande insatser. Centrala funktioner för samordning av det brottsförebyggande arbetet säkras för att god samverkan med Polis och andra samhällsaktörer, där gemensam lägesbild och effektivt resursutnyttjande, är avgörande.

För en hållbar samhällsomställning behöver kommunen samtidigt ta hänsyn till de tre hållbarhetsdimensionerna, den ekonomiska, sociala och miljömässiga och integrera dessa i alla politikområden. Till grund för arbetet med miljömässig hållbarhet finns flera strategier och planer som behöver omsättas i handling under kommande mandatperiod. Dessa planer inom landsbygdsutveckling, kretslopp, livsmedel och energi- och klimat ska tas fram med hänsyn till kommunens ekonomiska förutsättningar för genomförande.

Söderhamns strategiska läge med goda transportmöjligheter med E4, Ostkustbanan samt våra hamnar är av stor betydelse för företagsetableringar. Den gröna omställningen och näringar kopplade till den möjliggörs av satsningar på ny teknik och planer på tillverkning av förnybar energi i kommunen.

Skogen är en viktig resurs för produktion, biologisk mångfald och det rörliga friluftslivet. Den kommunala skogen ska fortsatt behandlas som produktionsskog för att bidra med virke i produktionen. Skötselmetoder ska anpassas efter mark och bestånd inom kommunen. Tätortsnära skog ska alltid behandlas extra varsamt och städas efter åtgärder så att det rörliga friluftslivet ges hänsynsreträde.

Kommunens ansvar för krishantering och planering inför oönskade händelser är tydligt och högaktuellt utifrån rådande omvärldsläge. Extrema väderhändelser och säkerhetsläget i Sverige och vår omvärld visar att vi fortsatt behöver utveckla vår förmåga och beredskap för kris och krig. Resurser har tillskapats och åtgärder på kort sikt genomförs samtidigt som planer på längre sikt tas fram.

Fokusområdet pekar särskilt mot följande Agenda 2030-mål

- Ingen hunger
- God hälsa och välbefinnande
- Rent vatten och sanitet för alla
- Hållbar energi för alla
- Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- Hållbara städer och samhällen
- Hållbar konsumtion och produktion

- Bekämpa klimatförändringarna
- Ekosystem och biologisk mångfald
- Fredliga och inkluderande samhällen

Figur 6: Agenda 2030-mål.

Uppföljning fokusområde

Nämnder och styrelser har i uppdrag att i samband verksamhetsplanering ta fram relevanta nyckeltal för uppföljning, kopplat till varje fokusområde. Ett urval av de mest strategiska indikatorerna ur ett helhetsperspektiv kommer att tas fram i samarbete med nämnder och bolag.

Strategiska dokument

Nedan listas ett urval av viktiga strategiska dokument som relaterar till kommunkoncernens fokusområden.

- Strategi för folkhälsa
- Vårldensstrategi
- Tillväxtstrategi
- Kompetensförsörjningsplan
- Besöksnäringstrategi
- Landsbygdsutvecklingsplan
- Översiktsplan
- Kretsloppsplan
- Vatten- och avloppsplan
- Integrationsstrategi
- Idrottspolitiskt program
- Program för civilt försvar
- Krisledningsplan

- Upphandlings- och inköspolicy
- Bostadsförsörjningsprogram
- Bostadsstrategiskt program för äldre
- Digitaliseringsstrategi
- Kulturpolitiskt program

Finansiella mål

Resultatmål

Kommunens resultat ska uppgå till 20 mkr årligen. Resultatmålet för 2024 är dock bestämt till 5 mkr som ett särskilt undantag. Det ekonomiska överskottet över tid är viktigare än resultatet enskilda år. Med målet att över tid redovisa ett överskott på 20 mkr (ca 1 % av skatter, generella statsbidrag och utjämningsintäkter) uppnås en ekonomi i balans.

Soliditetsmål

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska långsiktigt stärkas.

Soliditeten definieras som det egna kapitalet reducerat med tjänstepensionsåtaganden intjänade före 1998 (inklusive löneskatt) i relation till kommunens tillgångar (exklusive vidareutlåning till de kommunala bolagen).

Syftet med soliditetsmålet är att långsiktigt nå en stabil ekonomisk grund. Soliditeten visar den långsiktiga betalningsförmågan. När soliditeten ökar så ökar de totala tillgångarna mer än skulderna. Detta är viktigt för att säkra en långsiktig ekonomi i balans.

Investeringsmål

Investeringar ska i första hand och långsiktigt ske med egna medel. Investeringsmålet tillförsäkrar en investeringsnivå som finansieras med egna medel utan att låneskulden ökar, vilket är viktigt gentemot vår nästa generation. Målet påverkar därför kommunens skuldsättning. Till skillnad mot resultatmålet och soliditetsmålet som har en tydlig koppling till att säkra en långsiktig ekonomi i balans, är investeringsmålet mer ett förhållningssätt som kan leda till långsiktig ekonomi i balans. Det är viktigt att förstå att en investering genererar kostnader för många år framåt och även en ökad skuld som måste återbetalas.

Kvalitet och uppföljning

Kommunens verksamhet och ekonomi följs upp kontinuerligt. Det är viktigt för att se att den förda politiken får effekt och att resurser används effektivt. Uppföljningen ligger även till grund för planeringen framåt, liksom för beslut om åtgärder och eventuella omprioriteringar när något inte leder dit det ska.

Kommunfullmäktige ansvarar för kommunens övergripande och långsiktiga styrning genom att ange övergripande mål (fokusområden), inriktning och omfattning i kommunplanen. Kommunstyrelsen verkställer kommunfullmäktiges beslut och ska dessutom utöva tillsyn över nämnder och bolag. Det är kommunstyrelsen som fastställer formerna för hur verksamheter och ekonomi ska följas upp och rapporteras.

Uppföljning av målen (fokusområden), de finansiella målen och den interna kontrollen, följs upp på kommunnivå per den sista augusti (delårsrapport) och per den sista december (årsredovisning) varje år.

Uppföljning av fokusområdena -verksamhetsmålen

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen baseras på effekter för medborgarna utifrån nämndernas och bolagens strategier och resultat för indikatorer.

Uppföljning av de finansiella målen

Utvärderingen av kommunens ekonomiska ställning för god ekonomisk hushållning sker utifrån följande analys.

- Resultatmålet mäts vid bokslutet mot balanskravsresultatet efter eventuella undantag som motiveras av synnerliga skäl. Resultatmålet uppfylls därmed inte om kommunen får ett underskott som måste återställas.
- Soliditetsmålet anses uppfyllt när soliditeten har förbättrats i förhållande till föregående år.
- Finansierings-/investeringsmålet anses uppfyllt när låneskulden för respektive år inte överstiger den budgeterade låneskulden.

Delårs- och årsredovisningarna ska innehålla utfall och ekonomiska prognoser för drifts- och investeringsbudget samt redovisa måluppfyllelse och följa upp risker. Årsredovisning görs efter varje årsskifte. Nämnderna är ansvariga för sina verksamheter och ska följa upp sin verksamhet och ekonomi i tillräcklig omfattning. Nämnderna ska lämna delårsrapport per den 31 augusti. Delårsrapporten ska innehålla utfall, ekonomiska prognoser, bedömning av måluppfyllelse och uppföljning av risker. Den ska även innehålla förslag på åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser och status på uppdrag enligt reglemente, särskilda beslut och finansbemyndiganden. Förutom att bidra till de övergripande kommunala fokusområdena ska nämnderna säkerställa att de uppfyller de krav som ställs genom lag, författning och våra egna styrdokument. Uppföljning och analys baseras på intern kontroll och riskhantering.

Nämndernas delårsrapporter och årsredovisningar beslutas i nämnden och rapporteras därefter till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Nämnderna ska även, förutom att leverera delårsbokslut och årsredovisning, rapportera en månadsuppföljning till

kommunstyrelsen, enligt gällande beslut. Om någon nämnd bedömer att målen inte kommer att uppfyllas ska de rapportera risker, avvikelser och åtgärder till kommunstyrelsen, så snart det är möjligt.

Bolagen ska varje år lämna delårsrapport till kommunstyrelsen per 31 augusti med uppföljning av mål, investeringar och risker. Årsredovisning lämnas efter årets slut till kommunstyrelsen. Bolagen ska i samband med årsredovisning lämna en redogörelse för hur det Kommunala ändamålet uppfyllts. Även bolagen rapporterar genom en månadsuppföljning till kommunstyrelsen, enligt samma struktur som nämnderna ovan. Nämnderna ska årligen se över sina taxor och avgifter så att avgiftsintäkterna inte överstiger kostnaderna för den verksamhet som utförs.

Hållbarhetsbokslut och barnbokslut

Kommunen har de senaste åren följt upp hållbarhetsarbetet för de globala målen inom Agenda 2030 i ett hållbarhetsbokslut. Bokslutet innehåller en beskrivning av aktiviteter och åtgärder som genomförts i kommunen det senaste året, samt utmaningar och möjligheter kopplat till de globala målen. Det finns även med en uppföljning av åtgärderna i kretsloppsplanen och vatten- och avloppsplanen. I bokslutet finns till sist förslag till hur hållbarhetsarbetet kan utvecklas.

Ett barnbokslut tas fram årligen med syfte att belysa vad som har gjorts och vilka beslut som har fattats under året som påverkar barn i Söderhamn. Barnbokslutet fungerar som ett underlag för att skapa en bättre situation för barnen i Söderhamns kommun, allt i linje med FN:s barnkonvention.

Intern kontroll

Syftet med intern styrning och kontroll är att nämnder och styrelser uppnår resultat utifrån en god intern styrning och kontroll, med ständiga förbättringar i hela verksamheten för medborgarens bästa. Enligt 6 kap.6 § i kommunallagen (SFS 2017:725) är kommunkoncernen skyldig att ha kontroll på nämndernas och styrelsernas arbete med att nå önskade effekter och sköta sin verksamhet.

Söderhamns internkontrollsystem syftar till att skapa struktur och stöd till verksamheten i arbetet med att säkerställa:

- En ändamålsenlig och effektiv förvaltning av verksamheten, för att nå önskade effekter.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och andra regler.
- Förtroendet för kommunkoncernen upprätthålls.

Det finns en policy för intern kontroll som samtliga nämnder och kommunala bolag ska följa.

Foto: Söderhamns kommun

Nämnder och styrelser i organisationen

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Ledamöterna väljs direkt av folket i allmänna val. Partierna delar på 49 platser i kommunfullmäktige. Mandatfördelningen styrs utifrån antalet röster i valet. Fullmäktige fastställer mål och riktlinjer för kommunens verksamhet. Här fattas alla större och principiella beslut, bland annat om kommunens budget, kommunalskattens storlek, vilka nämnder som ska finnas och hur arbetet ska fördelas mellan nämnderna.

Nämndens budgetförutsättningar 2024–2027

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift	-4,4	-4,5	-4,6	-4,8
Investering	0,0	0,0	0,0	0,0

Kommunrevision

Kommunrevisionen består av förtroendevalda revisorer. Revisorerna är oberoende och är inte valbara till nämnder och styrelser. Varje revisor är självständig, en egen myndighet, men revisorerna samverkar enligt god revisionsd. Till stöd har revisorerna sakkunniga. Revisionen granskar att styrelsernas, nämndernas, bolagens och kommunalförbundens verksamhet bedrivs enligt kommunfullmäktiges mål, riktlinjer och beslut samt enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Revisionen granskar också att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämndens budgetförutsättningar 2024–2027

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift	-2,0	-2,1	-2,1	-2,2
Investering	0,0	0,0	0,0	0,0

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har uppsiktsplikt över de övriga nämndernas, förbundens och de kommunala bolagens verksamheter samt de övriga nämnderna och de gemensamma nämnderna, avtalsamverkan samt eventuella kommunala stiftelser och föreningar.

Kommunstyrelsen är beredningsorgan för kommunfullmäktige och ansvarar ytterst för den politiska administrationen.

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens verksamhet så att en effektiv och ändamålsenlig verksamhet upprätthålls. Styrelsen ansvarar för övergripande planering och utveckling, samt följer upp och analyserar strategiskt viktiga politiska områden som social, ekologisk, och ekonomisk hållbarhet. Inom kommunstyrelsen finns ett särskilt ansvar för kommunens verksamheter inom ekonomi, inköp, digitalisering, kommunikation, HR, näringsliv och tillväxt, hållbarhet, folkhälsa, samhällsplanering, utvecklingsfrågor, mark och exploatering, landsbygdsfrågor, EU- projekt, kris och beredskap samt arkiv.

Nämndens budgetförutsättningar 2024–2027

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift	-278,9	-278,1	-279,1	-279,7
Investering	3,0	0,0	0,0	0,0

Riktade uppdrag:

- Kommunstyrelsen uppdras att utveckla systematiska dialoger och ta fram en handlingsplan för näringslivsarbetet i syfte att bredda näringslivssatsningarna mot fler branscher och bristyrken.
- Kommunstyrelsen uppdras att presentera byggbar mark för bostäder i attraktiva lägen på landsbygden och kustnära områden. Behov och förutsättningar ska lyftas i dialog med lokalsamhället för bästa utveckling på orten.
- Kommunstyrelsen uppdras att samordna det brottsförebyggande arbetet genom samverkan med Polis och andra samhällsaktörer. Kommunstyrelsen uppdras att i samverkan utveckla servicefunktioner på Norr utifrån behov och förutsättningar.
- Kommunstyrelsen uppdras att samordna arbetet med hedersrelaterat förtryck och våld i nära relationer.

Övriga uppdrag:

- Kommunstyrelsen uppdras att genomföra en översyn av den kommunala omorganisationen som började gälla 2023 för att utreda effekterna av omorganisationen och om önskad kulturrese uppnåtts.
- Kommunstyrelsen uppdras att initiera översyn av förbundsordningen för Hälsinglands utbildningsförbund.
- Kommunstyrelsen ska år 2024 inrätta en kommunövergripande roll, controller eller motsvarande med tydligt uppdrag att överblicka och följa upp kommunens investeringsprojekt.
- Kommunstyrelsens uppdras att fortsatt bedriva digitaliseringsarbetet internt i kommunorganisationen men även i samverkan med Hälsingekommunerna för att effektivisera och förenkla.
- Kommunstyrelsen uppdras att utveckla barnrättsarbetet på en kommunövergripande nivå, bland annat genom systematiseringen av barnkonsekvensanalyser som underlag för beslut och genom att generellt öka kunskapen om Barnkonventionen.
- Kommunstyrelsen ska ta fram en tydlig strategi mot de branscher och etableringar kommunen vill se kopplat till kommunens nuvarande och kommande behov. Resurs tillförs kommunförvaltningen inom mark och exploatering.
- Kommunstyrelsen uppdras att se över de samlade funktionerna i det trygghetsskapande arbetet där ordningsvakt, centrumvård, trygghetsvård/kommunvakt ingår.
- Kommunstyrelsen uppdras initiera ett arbete med ny tematisk översiktsplan för vindkraft i Söderhamn, i syfte att förankra kommunens hållning för fortsatt etablering av vindkraft.
- Kommunstyrelsen uppdras att initiera arbete för att möjliggöra utbyggnad av publik laddinfrastruktur/tankning för alternativa bränslen.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden är den kommunala nämnd som ansvarar för kommunens uppgifter inom överförmyndarverksamheten.

Överförmyndarnämnden har även i uppdrag att bedriva utbildning av gode män, förvaltare och förmyndare.

Nämndens budgetförutsättningar 2024–2027

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift	-4,7	-4,8	-5,0	-5,2
Investering	0,0	0,0	0,0	0,0

Barn och lärandenämnden

Barn- och lärandenämnden bedriver pedagogisk verksamhet i form av förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg och fritidshem samt verksamheterna förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola. Nämnden bedriver även bland annat verksamhet i form av myndighetsövning inom mottagning, utredning, insats för barn och unga samt familjerätt. Nämnden bedriver också familjerådgivning samt öppenvård i form av familjebehandling.

Vidare ansvarar nämnden för myndighetsutövning för vissa funktionshindrade upp till 18 år. Nämnden fullgör även kommunens uppgifter om särskilda bestämmelser om vård av unga, vård av missbrukare yngre än 20 år samt mottagande av asylsökande barn som avser ensamkommande barn. Nämnden bedriver även verksamheterna kulturskola och fritidsgård.

Nämndens budgetförutsättningar 2024–2027

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift	-589,4	-590,7	-591,9	-592,4
Investering	6,1	38,2	36,7	11,0

Riktade uppdrag:

- Barn- och lärandenämnden ska utreda behov och förutsättningar för att inrätta funktionen resursskola så att alla barn ges de bästa förutsättningar för att klara skolan.
- Barn- och lärandenämnden ska stärka individ- och familjeomsorgen i syfte att minska antalet placeringar.
- Barn- och lärandenämnden ska utarbeta en samverkansmodell för att tillföra fler vuxna i skolan, så att pedagoger i större utsträckning får vara pedagoger.

Övriga uppdrag:

- Barn- och lärandenämnden ska införa digitala prov i skolan.
- Barn- och lärandenämnden ska förstärka elevhälsan där bland annat möjligheten till digitala kontaktvägar utreds.

Samhällsservicenämnden

Samhällsservicenämnden ansvarar för flertalet verksamhetsområden inom bland annat fastighetsförvaltning gällande mark, skog och byggnader, för tillstånd och styrning inom bygglov, livsmedel och miljö, kart- och GIS-verksamhet, detaljplanering samt byggprojekt.

Nämnden ansvarar för kommunens kultur- och fritidsverksamhet, skärgårdsverksamhet, camping, kost, städ, kundtjänst och rådgivning. Samhällsservicenämnden är även arbetslöshetsnämnd och ansvarar för den verksamhet som hanterar arbetsmarknadsfrågor samt bemanning.

I ärenden där nämnden företräder kommunen eller vid tillsyn av egen verksamhet ska ärendet i stället hanteras av jävsnämnden.

Nämndens budgetförutsättningar 2024–2027

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift	-169,3	-168,3	-172,5	-178,9
Investering	128,8	46,3	28,0	29,0

Riktade uppdrag:

- Samhällsservicenämnden ska verka för ökat antal sysselsättningsplatser så att fler kommer i arbete och egenförsörjning.
- Samhällsservicenämnden uppdras att initiera arbete med hållbarhetsprofilering av Hällåsen samt inventera möjliga våtmarker för restaurering i syfte att öka koldioxidinlagring, reglering av vattennivåer samt förbättrad vattenmiljö.

Övriga uppdrag:

- Samhällsservicenämnden uppdras att arbeta för att Fritidsbanken organiseras så att kommunen är en möjliggörande part tillsammans med föreningsliv och/eller socialt företagande, snarare än huvudman.
- Samhällsservicenämnden ska arbeta för att öka ungdomars inflytande i samhällsplaneringen genom att ge dem möjlighet till delaktighet i beslut om den offentliga konsten. Medel ur potten för offentlig konstnärlig utsmyckning avsätts för ändamålet.

- Samhällsservicenämnden uppdras att utreda möjligheterna till kameraövervakning på fler platser i kommunen.
- Samhällsservicenämnden uppdras att fastställa ambitionsnivå för skötsel och underhåll av allmänna platser.

Jävsnämnden

Jävsnämnden är den kommunala nämnd som ska fullgöra kommunens uppgifter i sådana ärenden där samhällsservicenämnden företräder kommunen som part. Det samma gäller vid tillsyn av verksamhet som samhällsservicenämnden bedriver.

Nämndens budgetförutsättningar 2024–2027

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Investering	0,0	0,0	0,0	0,0

Välfärdsnämnden

Välfärdsnämnden bedriver äldreomsorg i form av boenden och hemtjänst samt funktionshinderomsorg i form av personlig assistans, boenden och daglig verksamhet.

Nämnden bedriver också hemsjukvård, anhörigstöd, boendestöd, missbruks- och beroendevård samt myndighetsutövning inom försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd, omvårdnad, våld och missbruk bland vuxna samt funktionshinderomsorg för vuxna. Nämnden prövar och granskar även privata utförare av hemtjänst och matdistribution.

Nämndens budgetförutsättningar 2024–2027

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift	-731,1	-736,3	-743,1	-750,6
Investering	5,0	0,0	0,0	0,0

Riktade uppdrag:

- Välfärdsnämnden uppdras att förstärka inom arbetet med rättssäkert bistånd som en del i att minska välfärdsbrotten.

Valnämnden

Valnämnden är den kommunala nämnd som ansvarar för kommunens genomförande av allmänna val till kommun, region och riksdag, europaparlamentsval och kommunala folkomröstningar. I valnämnden är ordföranden opolitisk.

Nämndens budgetförutsättningar 2024–2027

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift	-0,4	0,0	-0,4	0,0
Investering	0,0	0,0	0,0	0,0

Söderhamn Stadshus AB

Kommunen ska bedriva verksamhet i bolagsform där det direkt eller indirekt skapar nytta för medborgarna och faller inom ramen för kommunalt ändamål och kompetens. Stadshus AB är moderbolag i Stadshuskoncernen och äger 100 % av bolagen som berörs av ägardirektiven. Stadshus AB ska äga och förvalta aktier i aktiebolag som Söderhamns kommun använder i sin verksamhet.

Bolaget ska hålla samman den kommunala bolagskoncernen samt efter ägarens direktiv ansvara för koncernens övergripande utveckling och strategiska planering och styrning. Bolaget ska utveckla samspel och dialog mellan ägaren, dess representant och dotterbolagen avseende verksamheternas resultat och budgethållning, effektivitet och kvalitet.

Bolagets budgetförutsättningar 2024–2027*

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift				
Investering				

* Uppdateras när bolagets affärsplan är antagen

Faxeholmen AB

Som allmännyttigt bostadsbolag har Faxeholmen i uppdrag att tillhandahålla ett varierat bostadsutbud av god kvalitet och ett särskilt ansvar för att tillgodose bostadsbehovet för grupper med en svag ställning på bostadsmarknaden. Faxeholmens verksamhet ska utifrån en social grund och på långsiktiga och affärsmässiga principer bidra till att stärka kommunens utveckling genom att äga, förvalta och utveckla bostäder och lokaler i Söderhamns kommun. Utöver detta ansvarar bolaget för löpande drift av kommunala byggnader, gator, parker och allmänna ytor.

Bolaget ska bidra till kommunens utveckling genom att aktivt verka för att förverkliga kommunens målbild och utvecklingsstrategi som definieras av översiktsplanen. Bolaget ska även biträda kommunen, bereda ärenden och genomföra utredningar inom bolagets ansvarsområde.

Bolagets budgetförutsättningar 2024–2027*

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift				
Investering				

* Uppdateras när bolagets affärsplan är antagen

Söderhamn Nära AB

Söderhamn Nära har i uppdrag att aktivt arbeta för en förnyelsebar och hållbar utveckling i nära samverkan med kunder, grannkommuner och andra aktörer. Söderhamn Nära ska tillförsäkra medborgarna en hållbar och långsiktigt fungerande infrastruktur.

Verksamheten omfattar, vatten och avlopp, kraft- och fjärrvärme, renhållning, stadsnät, TV, IT-drift samt drift av offentlig belysning. Inom samtliga verksamhetsområden ska bolaget sträva efter att uppnå nationellt uppsatta mål. Bolaget ska även biträda kommunen, bereda ärenden och genomföra utredningar inom bolagets ansvarsområde.

Bolagets budgetförutsättningar 2024–2027*

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift				
Investering				

* Uppdateras när bolagets affärsplan är antagen

Söderhamn Elnät AB

Söderhamn Elnät har i uppdrag att tillförsäkra kunderna ett väl fungerande elnät, vilket bland annat innefattar störningsfria leveranser med god kvalitet och närhet på ett kostnadseffektivt sätt. Bolaget ska aktivt arbeta inom hållbarhetsfrågor och verka för en effektiv och miljömässig energianvändning hos kunderna.

Bolagets budgetförutsättningar 2024–2027*

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift				
Investering				

* Uppdateras när bolagets affärsplan är antagen

Kommunalförbundet Hälsingland

Kommunalförbundet Hälsingland verkar för att främja medlemskommunernas samverkan för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Förbundets medlemskommuner är Söderhamn, Bollnäs och Ovanåker. Förbundet verkar inom områdena samhällsskydd, informationssäkerhet, säkerhet och beredskap, brandfarliga och explosiva varor, rengöring (sotning) och brandskyddskontroll, räddningstjänstverksamhet samt övriga uppgifter gällande förebyggande brandskydd. Samverkan sker även inom frågor som rör tobak, alkohol och receptfria läkemedel, godmanskap och förvaltning samt dataskyddsombud.

Förbundets budgetförutsättningar 2024–2027*

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift				
Investering				

* Uppdateras när förbundets verksamhetsplan är antagen

Hälsinglands Utbildningsförbund

Hälsinglands utbildningsförbund är ett kommunalförbund vars uppdrag är att möta efterfrågan på utbildning för invånarna i medlemskommunerna Bollnäs, Nordanstig och Söderhamn. Förbundet bedriver gymnasie- och vuxenutbildningar, samt ger möjlighet till distansstudier inom yrkeshögskola, högskola och universitet. Förbundet är huvudman för fyra gymnasieskolor, varav en anpassad gymnasieskola med tillhörande LSS-boende, samt de tre centrum för flexibelt lärande.

Det gemensamma arbetet ska vara en motor för tillväxt, en mäklare av utbildning och en mötesplats för utveckling. Förbundet har forskare knutna till olika universitet runt om i landet samt driver och deltar i flertalet EU-finansierade projekt för att utveckla verksamheten inom bland annat lärande, digitalisering, tillgänglighet och hållbarhet.

Förbundets budgetförutsättningar 2024–2027*

MKR	2024	2025	2026	2027
Drift				
Investering				

* Uppdateras när förbundets verksamhetsplan är antagen

Foto: Mostphotos

Omvärldsanalys

Sveriges ekonomi

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) sammanfattar, i sin analys 2023-08-24, den ekonomiska situationen för kommuner som att de ekonomiska utmaningarna blir alltmer påtagliga. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till historiskt lågt resultat för 2024 och 2025.

När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen. SKR bedömer att resultaten återhämtas under 2025 och 2026 efter en mild lågkonjunktur som bottnar 2024. Samtidigt ökar de långsiktiga behoven av välfärd och bristen på arbetskraft ökar när invånare över 80 år blir allt fler.

En stark arbetsmarknad har hållit emot konjunkturedgången och detta har i nominella termer inneburit att skatteunderlaget är relativt starkt men med en kraftig minskning sett till de ökade kostnader som skatterna ska täcka.

Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring (SKR 2023-08-24)	2023	2024	2025	2026
BNP	-0,6	1,2	3,4	2,4
Sysselsättning timmar	2,7	-0,7	1,7	1,7
Timlön, nationalräkenskaper	2,7	4,5	3,4	3,3
Timlön, konjunkturstatistiken	3,9	3,8	3,4	3,3
Inflation, KPIF	5,4	1,8	1,6	2,0
Inflation, KPI	8,5	2,8	1,4	1,8

Regional utveckling

I relation till det som händer i vår omvärld samverkar vi regionalt för att möta våra gemensamma utmaningar. Den regionala utvecklingsstrategin, som tas fram av Region Gävleborg, tar sin utgångspunkt i fem målområden och gäller mellan 2020-2030. Dessa fem målområden är:

- Attraktiva och tillgängliga platser
- Samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad Ekonomi
- Konkurrenskraftigt näringsliv och hållbar arbetsmarknad
- Hög kunskap och innovationsförmåga
- Jämlikt och jämställt samhälle

Målen är satta för att möta exempelvis de demografiska utmaningar som hela regionen står inför, att förbättra infrastrukturen så arbetsmarknaden blir mer tillgänglig samt att öka företagens digitala förutsättningar.

Befolkningsutveckling och prognos

Enligt SCB:s befolkningsprognos kommer Söderhamn att minska sin befolkning de kommande åren med uppskattningsvis 1285 invånare fram till och med 2030. En av anledningarna är att andelen äldre i Söderhamns befolkning är hög, vilket medför att födelsenettet är negativt.

Även om landsbygdskommunerna enligt Sweco beräknas få en minskad befolkning fram till 2030 kommer minskningen att vara mindre än tidigare prognoser vilket innebär ett mer positivt flyttnetto. Landsbygdskommuner med besöksnäring har ytterligare förutsättningar för en mer positiv befolkningsutveckling. Parallellt med detta noterar Sweco även ändrade förutsättningar på arbetsmarknaden, i kombination med intresse från stora företagsetableringar innebär detta goda möjligheter för utveckling av arbetsmarknaden i kommunen.

Ändrad livsstil hos befolkningen bidrar till en ökad förflyttning från stad till landsbygd. Mindre orter såsom Söderhamn kan erbjuda attraktiva boendemiljöer till en förhållandevis lägre kostnad. Med Söderhamn som bostadsort finns goda möjligheter att hitta sitt arbete såväl lokalt som på pendlingsavstånd. Många arbetsgivare har efter coronapandemin valt att fortsätta erbjuda distansarbete del av arbetstid, vilket möjliggör flexibla arbetsätt.

En större arbetsmarknadsregion genom Nya Ostkustbanan kommer göra att Söderhamn kan nyttja sitt geografiska läge och bli betydligt mer attraktivt för företag och boende i en framtida större arbetsmarknadsregion.

Digitalisering

Digitaliseringen ställer allt högre krav på kommunernas hantering av information och processer. EU:s nya förordning inom samhällsbyggnadsområdet, Single Digital Gateway (SDG), kommer att vara aktuell från och med 2024. SDG innebär att ett 30-tal olika tjänster inom bygg- och miljöområdet kommer att kunna hanteras helt digitalt inom hela EU. Oavsett om du är medborgare eller företagare i Söderhamns kommun eller i Spanien kommer du att kunna hantera ditt bygglovsärende helt digitalt. Tjänsterna kommer succesivt att införas, med start från 2024.

Utöver de nationella och internationella krav som ställs på digitaliseringen, arbetar även Söderhamns kommun med en ny digitaliseringsmodell, enligt den antagna digitaliseringsstrategin 2022. Varje sektor arbetar med en handlingsplan där verksamheterna prioriterar verksamhetsutveckling genom digitalisering.

Söderhamns kommun fortsätter att skicka post digitalt till de medborgare som önskar det. Förutom att det minskar kostnaderna och effektiviserar hantering, bidrar det även till att minska miljöpåverkan. Under hösten 2023 inleder kommunen också implementeringen av ett verktyg för säker digital kommunikation. Detta verktyg gör det möjligt för myndigheter att skicka information säkert och digitalt till varandra. Ett av målen är att eliminera användningen av dagens faxar. Arbetet genomförs i samarbete med Region Gävleborg och de nio övriga kommunerna i Gävleborg.

Söderhamns kommun arbetar även med att införa en helt ny dokumentlagring för kvalitetshandböcker, rutiner, processer samt projektdokumentation. Under 2024 planerar kommunen även för att övergå till en ny diarieplan som möjliggör en enklare arkivering av digital information (e-arkiv).

Säkerhet

Söderhamns kommun har ett samordnande ansvar för frågor som berör brottsförebyggande arbete, skydd mot olyckor, krishantering och civilt försvar.

De uppgifter som förväntas av kommunen regleras i kommunöverenskommelsen om krisberedskap samt överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar som ingåtts mellan MSB och SKR.

Planering ska finnas för att hantera extraordinära händelser, samhällsstörningar, kriser och ytterst höjd beredskap. Både för att förebygga och hantera kriser, extraordinära händelser, samhällsstörningar och social oro pågår ständigt samverkan inom kommunkoncernen samt förbund, andra kommuner, myndigheter och privata aktörer. Att ha rutiner för att hantera kommunens uppdrag godtagbart vid kortare och längre elavbrott, IT-bortfall eller annan oönskad händelse har blivit alltmer aktuellt då cyberhot, antagonistiska hot och klimatförändringar ökar.

Agenda 2030

Klimatkrisen, hotad biologisk mångfald och växande ojämlikhet i världen gör att genomförandet av Agenda 2030 är att betrakta som närmast akut. Pandemin och det allvarliga säkerhetsläget i Europa har medfört att situationen förvärras ytterligare. Det är huvudbudskapet i rapporten "Ett tydligare ledarskap för hållbar utveckling" som under 2022 överlämnades till regeringen från den nationella samordnaren för Agenda 2030.

Samordnarens samlade bild är att omställningen till ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart samhälle går för sakta och ojämnt framåt i Sverige. Arbetet med agendan skiljer sig mycket åt mellan kommunerna och regionerna både i ambitionsnivå och förutsättningar.

I kommunens hållbarhetsbokslut summeras också tydligt att utmaningarna i arbetet för Agenda 2030 är stora på det lokala planet. Det krävs ett omfattande arbete för att kunna hantera lokala utmaningar exempelvis gällande psykisk hälsa och samtidigt ta ett kommunalt ansvar för globala utmaningar inom miljöområdet.

Foto: Mostphotos

Planeringsförutsättningar

Budgetramar för drift

Grunden till budgetunderlaget har arbetats fram av kommunförvaltningen utifrån underlag som skatteprognos, demografiavsättning, avskrivningar på befintliga anläggningstillgångar och pensionsberäkningar.

Modell för framtagning av nämnders ramar	2024-2027
Budgetram enligt budget 2023	+
Eventuella korrigeringar i befintlig verksamhet	+/-
Kompensation för prisökningar	+
Kompensation för kapitalkostnad enl särskilt beslut	+/-
Beslut om tilläggsanslag som inte ingår i ram	+/-
Korrigerig för demografi (Hufb, BAL och VÄL)	+/-
Ev. politiska prioriteringar/effektiviseringskrav	+/-
Summa budgetram	
Summa	x

Budgetramar för investeringar

Kommunen har som målsättning att själv finansiera sina investeringar. Utöver nivån som finansieras med egna medel kan investeringsnivån utökas med investeringar som genererar intäkter eller sänker kostnader, till exempel rationaliseringsinvesteringar.

Prisantaganden under budgetperioden

Nedan framgår de prisantaganden som ligger till grund för beräkningen av budget och budgetramar.

Prisantagande	2024	2025	2026	2027
Löner, procentuell förändring	3,3	3,4	3,0	3,2
Arbetsgivaravgifter (PO-pålägg)	42,75	42,75	42,75	42,75
Övriga kostnader, procentuell förändring	2,3	2,4	2,7	3,0
Intern ränta	3,0	3,0	3,0	3,0

Observera att dessa prisantaganden är generella och bara används för att beräkna budgetramar. Vissa typer av kostnader, exempelvis el och försäkringar, kan avvika kraftigt både uppåt och nedåt i förhållande till de antaganden som gjorts i budget. Varje nämnd måste i verksamhetsplaneringen själv bedöma vilka kostnadsökningar som är troliga för nämndens verksamheter för att kunna göra en realistisk budget.

Varje nämnd måste också bedöma sina egna priser för taxor och avgifter och justera dessa vid behov.

Internränta

Internräntan ligger kvar på samma nivå som tidigare år d.v.s. 3,0 %. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har rekommenderat en internränta på 2,5 % för 2024. Kommunen har valt att tillämpa en internränta som återspeglar ränteläget på längre sikt. Kommunens faktiska lånekostnad för 2024 beräknas till strax under 3,0 %. Ändras internräntan brukar även nämndernas ramar justeras motsvarande resultateffekten.

Prognos för skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Utvecklingen av kommunens skatteintäkter är beroende av utvecklingen i riket som helhet. Skatteintäkternas utveckling i Söderhamn bestäms huvudsakligen av två faktorer:

- Antalet invånare i kommunen
- Tillväxten i rikets ekonomi

Enligt gällande redovisningsprinciper ska kommunen tillämpa prognoser från Sveriges kommuner och regioner (SKR). För budget 2024 har prognos från SKR 2023-08-24 använts. Denna visar på följande skatteintäkter 2024–2027.

mkr	2024	2025	2026	2027
Skatteintäkter	1 261	1 324	1 388	1 446
Fastighetsavgift	68	68	68	68
Inkomstutjämnning	392	399	405	406
Kostnadsutjämnning	119	109	105	118
Kostnadsutjämnning LSS	33	33	33	33
Summa	1 874	1 933	1 999	2 071

Foto: Mostphotos

Driftbudget

Resultatbudget 2024 - 2027 mkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens kostnader				
Verksamhetens nettokostnader	-1 818,2	-1 856,6	-1 921,1	-1 968,6
Avskrivningar	-73,1	-80,0	-81,5	-84,4
Verksamhetens nettokostnader	-1 891,2	-1 936,6	-2 002,6	-2 053,0
Skatteintäkter och kostnadsutjämnning	1 890,5	1 950,2	2 016,1	2 087,5
Finansiella intäkter	16,0	9,0	10,5	10,5
Finansiella kostnader	-10,4	-12,6	-14,1	-14,1
Årets resultat	4,9	9,9	9,9	30,8

Resultatmål	5,0	10,0	10,0	20,0
-------------	-----	------	------	------

Kommunfullmäktige, § 178, 2023-10-30

Nämndernas driftbudgetramar 2024 - 2027	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunfullmäktige	-4,4	-4,5	-4,6	-4,8
Revision	-2,0	-2,1	-2,1	-2,2
Kommunstyrelse	-278,9	-278,1	-279,1	-279,7
Överförmyndarnämnden	-4,7	-4,8	-5,0	-5,2
Valnämnden	-0,4	0,0	-0,4	0,0
Samhällsservicenämnden	-169,3	-168,3	-172,5	-178,9
Barn- och lärandenämnden	-589,4	-590,7	-591,9	-592,4
Välståndsnämnden	-731,1	-736,3	-743,1	-750,6
Jävsnämnden	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Pensionskostnader varav finansierade genom interna personalkostnader	-198,1 127,0	-151,8 91,8	-146,4 87,4	-136,5 93,0
Effektiviseringar/Besparingar	10,0	14,0	14,0	14,0
KS projekt och utveckling	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Öronmärkta medel för digitalisering och utveckling m m som ianspråkats efter särskilda beslut	-1,9	-2,0	-2,1	-2,2
Prisökningar ej fördelade på nämnd	-37,2	-85,9	-133,4	-178,7
Reserv för demografijusteringar	-5,6	-7,9	-11,1	-14,8
Summa	-1 889,3	-1 929,8	-1 993,4	-2 042,1

Interna poster

Avskrivningar	73,1	80,0	81,5	84,4
Interna räntor	38,8	40,3	41,9	43,6
Ramkompensation kapitalkostnader	-40,8	-47,1	-51,2	-54,5
Summa verksamhetens nettokostnader	-1 818,2	-1 856,6	-1 921,1	-1 968,6

Kommunfullmäktige, § 178, 2023-10-30

Skattenivå

Budgeten bygger på en skattenivå på 21,66 procent. Det är samma skattesats som 2023. Budget för skatte- och utjämningsintäkter bygger på SKR:s prognos per 2023-08-24.

Projektmedel och öronmärkta medel

I budgeten ingår avsättning för projekt och utveckling samt öronmärkta medel för särskilt beslutade ändamål. i enlighet med tidigare hantering.

Projekt o utveckling, MKR	2024	2025	2026	2027
Kommunstyrelsens projekt och utveckling	2,5	2,5	2,5	2,5
Summa	2,5	2,5	2,5	2,5

Central reserv öronmärkta medel, mkr	2024	2025	2026	2027
Utvecklingsmedel engångskaraktär	1,0	1,0	1,0	1,0
Medel för digitalisering	1,0	1,0	1,0	1,0
Summa	2,0	2,0	2,0	2,0

Central prisreserv för löner

Sen 2017 ingår samtliga kostnadsökningar för kommunens löner som en central post, som fördelas genom tilläggsbudget till nämnderna när utfallet av lönerörelsen är klar. Blir utfallet av lönerörelsen lägre kan kommunstyrelsen använda prisreserven för till exempel lönepolitisk fördelning alternativt andra satsningar eller för att förbättra resultatet för året.

Avsättning för lön	2024	2025	2026	2027
Reserv kostnadsökning, ACK mkr	33,5	81,7	128,9	174,1
motsvarar löneavsättning i %	3,3	3,4	3,0	3,2

Reserv för demografianpassningar

För välfärdsnämnden samt för Barn- och lärandenämnden sker en justering av budgeten efter den demografiska utvecklingen. Detta sker löpande under året i samband med avstämning med berörda nämnder. Anpassningen är vare sig någon ambitionshöjning eller besparing då den ska säkerställa att kostnaden till exempel per elev eller äldre ska bibehållas oberoende av en ökning eller minskning antalsmässigt. Syftet med systemet är att kunna hålla samma kvalitet oavsett om antalet elever/brukare ökar eller minskar.

Enligt befolkningsprognos som hanteras i eget ärende förutses ett minskat invånarantal.

I budgeten för 2024–2027 har avsatts medel för förväntade demografi-förändringar utifrån framtagna befolkningsprognos. Dessa har beräknats för välfärdsnämnden, barn- och lärande nämndens samt för Hälsinglands utbildningsförbund och uppgår till belopp enligt nedanstående tabell.

Avsättning demografiförändringar, ackumulerat	2024	2025	2026	2027
Välfärdsnämnd	0,0	2,3	5,2	8,4
Barn- och lärandenämnd	1,9	1,9	1,9	1,9
Gymnasieverksamhet	3,7	3,7	4,0	4,5
Summa	5,6	7,9	11,1	14,8

En liknande hantering sker inom LSS-området då Söderhamns kommun varit en så kallad landstingskommun med centrala vårdboende. Då LSS-insatserna förändras (huvudsakligen minskas) justeras budgeten för detta.

Balansbudget

Balansräkningsbudget (2024-2027) mkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
<i>Tillgångar</i>				
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekn anläggningar	1 427	1 512	1 500	1 486
Maskiner och inventarier	56	56	56	56
Summa materiella anläggningstillgångar	1 483	1 568	1 557	1 542
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier mm	38	38	38	38
Summa finansiella anläggningstillgångar	38	38	38	38
Summa anläggningstillgångar	1 521	1 606	1 595	1 580
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Fordringar o kortfristiga	186	186	190	190
Kassa, bank	-56	-15	12	69
Summa omsättningstillgångar	129	170	202	259
Summa tillgångar	1 650	1 776	1 796	1 839
<i>Eget kapital, avsättningar och skulder</i>				
Eget kapital	823	833	843	874
-därav årets resultat	5	10	10	31
Avsättningar				
Avsättningar	10	10	10	10
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	170	175	173	173
Summa avsättningar	180	185	183	183
Skulder				
Långfristiga skulder	371	471	471	471
Kortfristiga skulder	277	288	300	312
Summa skulder	647	759	770	782
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 650	1 776	1 796	1 839

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudget (2024-2027) mkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
<i>Den löpande verksamheten</i>				
Årets resultat	5	10	10	31
Justering för av- och nedskrivningar	73	80	81	84
Justering för avsättningar	39	5	-2	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	117	95	90	115
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-4	0	-4	0
Ökning/minskning förråd och varulager	0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	11	11	12	12
Kassaflöde från löpande verksamhet	123	106	97	127
<i>Investeringsverksamheten</i>				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-205	-165	-70	-70
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-205	-165	-70	-70
<i>Finansieringsverksamheten</i>				
Nyupptagna lån	150	100	0	0
Amortering av skuld	-100	0	0	0
Ökning av långfristiga fordringar	0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	50	100	0	0
Årets kassaflöde	-32	41	27	57
Likvida medel vid årets början	-25	-56	-15	12
Likvida medel vid årets slut	-56	-15	12	69

Investeringsbudget

Investeringsbudget 2024 - 2027 (Mkr)	Totalt 2024-2027	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelsen	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Samhällsservicenämnden	232,1	128,8	46,3	28,0	29,0
Barn- och lärandenämnden	92,0	6,1	38,2	36,7	11,0
Välfärdsnämnden	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0
Delsumma totala investeringar 2024-2027	332,1	142,9	84,5	64,7	40,0
Avgår annan finansiering än egenfinansiering, Samhällsservicenämnden	-39,8	-25,5	-14,3	0,0	0,0
Summa investeringar 2024- 2027 egenfinansierade ¹	292,3	117,4	70,2	64,7	40,0

¹ Med egenfinansiering avses, efter avdrag för exploaterings- eller försäljningsvinst

Kommunfullmäktige, § 178, 2023-10-30

Sammanfattning investeringar 2024-2027

Allians för Söderhamn har trots en osäker omvärld fortsatt höga ambitioner att utveckla hela Söderhamns kommun. Söderhamn är på god väg att bli den attraktiva platsen som man vill bo och arbeta i. För perioden 2024-2027 investerar Allians för Söderhamn cirka 290 mkr. Genom hög investeringsnivå bidrar kommunen till det lokala näringslivets ekonomi. Signalvärdet är högt och visar att Allians för Söderhamn trots en osäker omvärld och ett ansträngt ekonomiskt läge tror på en positiv utveckling för kommunen.

Satsningarna på barn och unga fullföljs genom att prioritera investeringar, i storleksordningen 100 mkr som möter strukturomvandlingen inom skolan och möjliggör en attraktiv skolmiljö i hela kommunen. En av de prioriterade är landsbygdsskolan i Stråtjärä.

Vi fortsätter den största stadsomvandlingen på decennier med att färdigställa centrum och området kring Söderhamnsporten. Dessa satsningar behöver fullföljas så att vårt nya attraktiva centrum med dess tydliga koppling såväl mot havet som Söderhamnsporten kan växa in i den nya kostymen. En kostym som tar form genom stor egen insats men också via uppväxling genom stadsmiljöavtalet. Med Allians för Söderhamns investeringsbudget tillgodoses centrumnära parkeringar genom etapp 3 i projekt Centrumutveckling.

5 mkr avsätts till välfärdsnämnden för uppgradering av kommunens LSS boenden med inventarier anpassade efter målgruppens behov och förutsättningar samt för välfärdsteknik.

För reinvesteringar och underhåll av fastigheter och vägar behöver nivån fortsatt vara hög varför 80 miljoner avsätts under perioden.

Vår skärgårdspärla Stenö med camping uppskattas av fler besökare och därför behöver infrastrukturkapaciteten öka. Även verksamhetens miljöpåverkan behöver hanteras. 10 mkr avsätts till samhällsservicenämnden för hållbara satsningar vid Stenö.

Inom ramen för samhällsservicenämndens ansvar läggs 5 mkr årligen för åtgärdsbehov som uppkommer inom kommunens omfattande fastighetsbestånd och verksamhetsomfång.

Både kultur och idrott är viktiga komponenter för kommunens tillväxt. Allians för Söderhamn fortsätter arbetet med att skapa tillgängliga och inkluderade miljöer för idrott och friluftsliv. Samhällsservicenämnden uppdras därmed att genomföra förstudier för hållbara ishallar, badhus på Hällåsen och medverka i arbetet med en multisportshall, eventuellt på norr.

Nya informationstavlor till infartsvägarna är nödvändiga för att välkomna besökare och synliggöra allt som sker i kommunen. För kommunens informationsskyltar vid tillfartsvägar avsätts pengar till samhällsservicenämnden.

Investeringsverksamheten i kommunen är omfattande och budgetpåverkande över en längre tid. Högt prioriterat är att tillsätta resurser för att färdigställa redan beslutade och pågående investeringsprojekt. Eftersläpning beträffande beslutade investeringar är stor och påverkar utrymmet för nya investeringar perioden 2024–2027.

För att skapa investeringsutrymme om 290 mkr ianspråkats tidigare beslutade medel om 2,3 mkr för byte av LED-lampor för gatubelysning. Omfördelning föreslås till 2024, 2025.